

Persbericht, 11 januari 2012

Duurzame voedselketen vergt integrale aanpak

Duurzame landbouw en gezonde voeding staan beide hoog op de maatschappelijke agenda, maar worden vaak los van elkaar aangepakt. Dat is niet effectief, zoals onder meer is gebleken bij de problemen met antibiotica-resistente bacteriën die in de veehouderij zijn ontstaan en tot in ziekenhuizen menselijke slachtoffers hebben gemaakt. De Wetenschappelijke Raad voor Integrale Duurzame Landbouw en Voeding bepleit daarom een integrale aanpak en presenteert daarvoor ideeën en een nieuwe onderzoeksagenda.

Volgens de Raad is een belangrijke oorzaak van de problemen met landbouw en voeding dat samenhang en relaties in de landbouw en voedingssector verstoord zijn geraakt. Sociale relaties tussen consument en voedsel, en tussen consument en boer zijn verloren gegaan. Ook de ecologische relaties tussen mens, gewas, vee en ecosysteem zijn verarmd. Dat komt onder meer doordat de voedselketen is opgesplitst in schakels en iedere speler gespecialiseerd is in één schakel of aspect, zonder zicht te hebben op het geheel. Zo is een systeem van "georganiseerde onverantwoordelijkheid" ontstaan.

Momenteel werkt weliswaar elke schakel in de keten aan verduurzaming, maar dat hoeft nog geen duurzame keten op te leveren. Er worden bijvoorbeeld nauwelijks verbanden gelegd tussen voedselkwaliteit en bodemecologie. Bodems zijn niet zelden "ondervoed" in termen van micro-organismen, organische stof en sommige micronutriënten en dat doet aan het eind van de voedselketen afbreuk aan de productkwaliteit. Ook wordt bij het verbeteren van dierenwelzijn nog onvoldoende aandacht besteed aan andere aspecten in de veehouderij zoals milieu en biodiversiteit.

Volgens de Raad is er behoefte aan een integrale aanpak. Integraal in drie opzichten: a) zowel sociale en economische als ecologische duurzaamheid, b) gericht op alle schakels van de keten, en c) zowel de productie (landbouw) als de consumptie (voeding). Centraal in deze aanpak staat dat voedsel weer een zichtbare verbinding met zijn agro-ecologische en sociale omgeving krijgt. zodat relaties en samenhangen worden hersteld. Voedselproductie moet uit de anonimiteit worden gehaald en weer een gezicht en een verhaal krijgen, zoals geldt voor "echt" voedsel uit de eigen regio. De lineaire voedselketen moet plaatsmaken voor een circulaire voedselketting, waarbij consument en producent weer met elkaar communiceren en zich verantwoordelijk voor elkaar voelen. Dat kan resulteren in sociaal draagvlak, maar ook in meer (bio)diversiteit, risicovermindering en -spreiding, herstel van kringlopen, en uiteindelijk een betere voedselkwaliteit.

De Raad wil een integrale aanpak van duurzame landbouw en gezonde voeding bevorderen omdat zij dit ziet als de enige weg naar een duurzame voedselketen. Omdat hiervoor nieuwe kennis nodig is, heeft de Raad als eerste stap een onderzoeksagenda opgesteld die is gericht op het begrijpen en verbeteren van de agro-ecologische, sociale en maatschappelijke relaties die hierbij een rol spelen.

Over de Raad:

De Wetenschappelijke Raad voor Integrale Duurzame Landbouw en Voeding is in 2010 opgericht als een onafhankelijke denktank. Leden zijn: Peter Blom, Klaas van Egmond, Machteld Huber, Theo Jetten (secr), Edith Lammerts van Bueren (vz), Ludwig Lauwers, Ben van Ommen, Anton van Vilsteren, Wouter van der Weijden, Herman Wijffels, Akke van der Zijpp.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met Theo Jetten, secretaris van de Wetenschappelijke Raad voor Integrale Duurzame Landbouw en Voeding, via tel: 0317- 483687 of email: info@ridlv.nl, en zie ook: www.ridlv.nl